

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੋ.

ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਫੇਵਰੇਟ ਸਮਾਲ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਲਿ. - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1991 ਦਾ FAO ਨੰ. 898

15 ਮਈ 2015

ਪੰਜਾਬ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ, 1958— ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1948—S.75—ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ— 2(iv) ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ—ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਸਟਾਕ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ — ESIC ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ — ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ESI ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਈਐਸਆਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ESI ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ ੮)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

(ਪੈਰਾ ੯)

ਬੀਐਸ ਭਾਟੀਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਬਿੰਦੂ ਗੋਇਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਲਾਹਕਾਰ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ.

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੋ.

(1) ਮੇਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ 1991 ਦੇ ਦੋ FAO ਨੰਬਰ 898 ਅਤੇ 1997 ਦੇ 572 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੋਣਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਕੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ

ਉਕਤ ਅਵਧੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਜਨਤਕ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰੋ ਜੋ 'ਦੁਕਾਨ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਾਪਸ ਐਂਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1958 (ਸੰਖੇਪ 'ਐਕਟ') ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1948 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਈਐਸਆਈ ਐਕਟ')?

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬੀਮਾ ਅਦਾਲਤ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਈਐਸਆਈ ਕੋਰਟ') ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 07.03.1991 ਅਤੇ 29.10.1994 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ, 1948 (ਸੰਖੇਪ 'ਈਐਸਆਈ ਐਕਟ' ਵਿੱਚ) ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) ਮੰਨਿਆ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਕਮ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਈਐਸਆਈ ਅਥਾਰਟੀਜ਼') ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਮੰਗ ਉਠਾਈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ESI ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਈਐਸਆਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਈਐਸਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(4) ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ESI ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“(XXV) “ਦੁਕਾਨ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਮਿਟ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰ, ਸਟੋਰ-ਰੂਮ, [ਗੋ-ਡਾਊਨ, ਸੇਲ ਡਿਪੂ ਜਾਂ ਵੇਅਰਹਾਊਸ] ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸੇ ਪਰਮਿਟ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਜਾਂ ਫੈਕਟਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਦੁਕਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ, 1948 (1948 ਦਾ LXIII) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ”

(5) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(iv) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

(iv) "ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ; ਮਤਲਬ ਕੋਈ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ

ਕਾਰੋਬਾਰ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਉੱਦਮਤਾ ਲਈ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ
 ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਅਹਾਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ, ਬੀਮਾ,
 ਸਟਾਕ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ, ਦਲਾਲੀ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 ਜਾਂ

ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਟਲ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਬੋਰਡਿੰਗ ਜਾਂ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਘਰ, ਥੀਏਟਰ, ਸਿਨੇਮਾ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। "

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਬੀਮਾ ਸਟਾਕ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(7) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦ ਪੀਰਲੈਸ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ** । ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ , ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੰਪਨੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ESI ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। **ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਹੋਰ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਹਿੰਦੂ ਜੀਆ ਬੈਂਕ, ਜੈਪੁਰ ਬਨਾਮ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਜੈਪੁਰ** ², ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਰਗੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫਰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ESI ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(8) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੁਕਾਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ESI ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਈਐਸਆਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਗ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ESI ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੈ।

(9) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਮਿਤ ਅਗਰਵਾਲ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ

¹ 1997 ILLJ (96)